
Beretning afgivet af Socialudvalget den 20. september 2007

Beretning

over

Forslag til folketingsbeslutning om en handlingsplan for blindes og svagsynedes deltagelse i alle samfundsforhold

[af Lise von Seelen (S) m.fl.]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 28. marts 2007 og var til 1. behandling den 3. maj 2007. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Socialudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 3 møder.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 16 spørgsmål til transport- og energiministeren, som denne har besvaret. Udvalget har stillet 12 spørgsmål til socialministeren, som denne har besvaret. Udvalget har stillet 4 spørgsmål til kulturministeren, som denne har besvaret. Udvalget har stillet 1 spørgsmål til videnskabsministeren, som denne har besvaret. Udvalget har stillet 8 spørgsmål til beskæftigelsesministeren, som denne har besvaret. Endelige har udvalget stillet 7 spørgsmål til undervisningsministeren, som denne har besvaret.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsbehandlingen modtaget en skriftlig henvendelse fra Dansk Blindesamfund. Socialministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse.

2. Politiske bemærkninger

Et mindretal i udvalget (V, DF og KF) er af den opfattelse, at det at være blind eller stærkt svagsynet er et alvorligt sensorisk handicap med konsekvenser af indgribende karakter i den daglige tilværelse både ved færden og ved kommunikation, som medfører, at der må sættes ind med særlige hjælpeforanstaltninger.

Transport- og Energiministeriet har i maj 2007 offentliggjort en rapport om blindes og svagsynedes befordring, som er en kvalitativ interviewundersøgelse. Den viser, at de nuværende støttemuligheder for individuel befordring af blinde og svagsynede er begrænsede, og at der er brug for tiltag på en stribe områder, hvis dette skal forbedres.

Styrelsen for Social Service har endvidere i marts 2006 udarbejdet en rapport om brugernes tilfredshed med ledsageordningen. Rapporten viser, at 47 pct. af de blinde og stærkt svagsynede brugere ønsker flere muligheder for ledsagelse end de 15 timer månedligt, som lovgivningen i dag giver mulighed for.

Beskæftigelsesgraden hos blinde og stærkt svagsynede ser ud til at være meget lav i forhold til øvrige handicapgrupper.

Den store gruppe af nyblinde ældre uden for arbejdsmarkedet bliver let isoleret i deres eget hjem. Dansk Blindesamfunds konsulentordning har uden tvivl stor betydning for blindes og stærkt svagsynedes deltagelse i alle samfundsforhold, herunder ikke mindst for de ca. 2.500 personer, der hvert år mister deres syn. Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti ser derfor frem til, at satspuljepartierne i forbindelse med forhandlingerne i efteråret 2007 drøfter en permanentgørelse af konsulentordningen.

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti er af den opfattelse, at der er behov for at vurdere blindes og stærkt svagsynedes muligheder for samfundsdeltagelse.

Transport- og Energiministeriet er i gang med at følge op på rapporten om blindes og svagsynedes befordringsmuligheder ved at igangsætte et pilotprojekt.

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti opfordrer herudover regeringen til inden udgangen af 2007 at iværksætte en undersøgelse af, hvilke handicapkompenserende ydelser der benyttes af blinde og svagsynede. Undersøgelsen skal være afsluttet senest den 15. august 2008. Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti opfordrer satspuljepartierne til at bakke op, at undersøgelsen finansieres af satspuljen for 2008. Formålet med undersøgelsen skal være, at blindes og svagsynedes vilkår tænkes ind i de generelle ordninger, således at blinde og stærkt svagsynede efter kompensationsprincippet opnår samme mulighed for deltagelse i samfundet som andre. Det er ikke hensigten at skabe specielle ordninger til blinde og svagsynede, men at sørge for, at blindes og svagsynedes behov varetages i de handicapkompenserende ydelser generelt. De relevante brugerorganisationer, herunder De Samvirkende Invalideorganisationer og Dansk Blindesamfund, inddrages i udarbejdelsen af undersøgelsen.

Et andet mindretal i udvalget (S, SF og EL) er ligeledes af den opfattelse, at det at være blind eller stærkt svagsynet er et alvorligt sensorisk handicap med konsekvenser af indgribende karakter for den enkelte i den daglige tilværelse både ved færden og ved kommunikation, som medfører, at der må sættes ind med betydelige hjælpeforanstaltninger.

Transport- og Energiministeriet har i maj 2007 offentliggjort en rapport om blindes og svagsynedes befordring, som er en kvalitativ interviewundersøgelse. Den viser, at de nuværende støttemuligheder for individuel befordring af blinde og svagsynede er begrænsede, og at der er brug for tiltag på en stribe områder, hvis dette skal forbedres.

Styrelsen for Social Service har endvidere i marts 2006 udarbejdet en rapport om brugernes tilfredshed med ledsageordningen. Rapporten viser, at 47 pct. af de blinde og stærkt svagsynede brugere ønsker flere muligheder for ledsagelse end de 15 timer månedligt, som lovgivningen i dag giver mulighed for.

Beskæftigelsesgraden hos blinde og stærkt svagsynede ser ud til at være meget lav i forhold til øvrige handicapgrupper.

Den store gruppe af nyblinde ældre uden for arbejdsmarkedet bliver let isoleret i deres eget hjem. En permanentgørelse af Dansk Blindesamfunds konsulentordning er af afgørende betydning for blindes og stærkt svagsynedes deltagelse i alle samfundsforhold, herunder ikke mindst for de ca. 2.500 personer, der hvert år mister deres syn.

Der er et stort behov for at få dokumenteret blindes og stærkt svagsynedes muligheder for samfundsdeltagelse. Socialdemokratiet, SF og Enhedslisten opfordrer derfor regeringen til, at der inden udgangen af 2007 iværksættes en tværsektoriel undersøgelse af blindes og stærkt svagsynedes livsvilkår, som skal resultere i en konkret handlingsplan for blindes og stærkt svagsynedes deltagelse i

alle samfundsforhold, og som fremlægges for Folketinget inden udgangen af folketingsåret 2007-2008.

En kommende undersøgelse og handlingsplan bør give et helhedsbillede af blindes og stærkt svagsynedes muligheder og begrænsninger, og der bør tages hensyn til, at blinde og stærkt svagsynede har forskellige behov afhængigt af arten af deres synshandicap, tidspunktet for handicappets fremkomst, deres alder, deres uddannelses- eller arbejdsituation og lign.

Socialdemokratiet, SF og Enhedslisten lægger vægt på, at Dansk Blindesamfund inddrages aktivt i arbejdet med den foreslåede undersøgelse og handlingsplan samt med de foreslåede initiativer.

Handlingsplanen kan indeholde forslag til ændringer af lovgivning og administrative regler.

Transport- og Energiministeriet er allerede i gang med at følge op på rapporten om blindes og svagsynedes befordringsmuligheder ved at igangsætte et pilotprojekt.

Socialdemokratiet, SF og Enhedslisten er af den opfattelse, at der – foruden livsvilkårsundersøgelse og handlingsplan samt Transport- og Energiministeriets initiativ – endvidere straks kan iværksættes en række initiativer. Socialdemokratiet, SF og Enhedslisten opfordrer derfor regeringen til:

- at der inden udgangen af 2007 iværksættes forsøg med bevilling af mere end 15 timers ledsagelse månedligt til personer, der er blinde og stærkt svagsynede,
- at der inden udgangen af 2007 iværksættes forsøg med tildeling af ledsagelse til personer, der er blinde og stærkt svagsynede, og som har erhvervet sig funktionsnedsættelsen efter det fyldte 65. år, og
- at det inden udgangen af 2007 sikres, at Dansk Blindesamfunds konsulentordning, der hidtil har været finansieret som et forsøg under satspuljen, får en mere permanent finansiering.

P. u. v.

PIA KRISTENSEN

formand

Oversigt over bilag vedrørende B 130**Bilagsnr. Titel**

- 1 Henvendelse af 26/4-07 fra Dansk Blindesamfund

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende B 130**Spm.nr. Titel**

- 1 Spm. om en kommentar til henvendelsen af 26/4-07 fra Dansk Blindesamfund, til transport- og energiministeren, og ministerens svar herpå
- 2 Spm., om ministeren kan oversende udvalget ministerens besvarelse af Dansk Blindesamfunds henvendelse af 14/2-07 om evalueringen af ledsageordningen, til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 3 Spm., om ministeren kan redegøre for, hvornår og i hvilket omfang en blind eller stærkt svagsynet person kan få støtte efter servicelovens § 96 om hjælperordning, til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 4 Spm., om ministeren kan redegøre for, hvornår og i hvilket omfang en blind eller stærkt svagsynet person kan få støtte efter servicelovens § 95 om kontant tilskud til hjælp, til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 5 Spm., om ministeren kan redegøre for blinde og stærkt svagsynedes muligheder for at få bevilget en handicapbil, til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 6 Spm., om ministeren kan redegøre for, hvilke muligheder serviceloven giver for støtte til befordring af blinde og stærkt svagsynede i beskæftigelse, til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 7 Spm., om ministeren kan redegøre for, om gruppen af blinde og stærkt svagsynede er omfattet af servicelovens § 100 om dækning af merudgifter, til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om ministeren kan oplyse om reglerne for tildeling af støtte efter servicelovens § 100 om dækning af merudgifter til blinde og stærkt svagsynede, som modtager henholdsvis invaliditetsydelse og såvel invaliditetsydelse som bistanstillæg efter de gamle pensionsregler, til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm., om ministeren kan redegøre for udviklingen i tildelingen af støtte efter servicelovens § 100 om dækning af merudgifter til blinde og stærkt svagsynede efter 1/1-03, til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm., om ministeren kan oplyse, om der er forskel på, hvad en blind og en stærkt svagsynet person må anvende en ledsageordning efter servicelovens § 97 til, til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm., om ministeren kan oplyse, hvor mange kommuner der ikke

-
- yder støtte til blinde og stærkt svagsynede efter servicelovens § 117 om støtte til individuel befordring, til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm., om ministeren kan oplyse, om bevilling af kompenserende hjælpemidler til blinde og stærkt svagsynede altid skal følges op af instruktion i brug af disse, til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm., om ministeren kan oplyse antallet af blinde og stærkt svagsynede mellem 18 og 59 år, der modtager førtidspension, til socialministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm., om ministeren kan redegøre for, hvilke muligheder blinde og stærkt svagsynede har for at få støtte til befordring inden for ministerens ressort i forbindelse med fritidsaktiviteter som sport, kulturtilbud, fritidsundervisning m.m., til kulturministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm., om ministeren kan oplyse, hvilke muligheder blinde og stærkt svagsynede har for at få tilgængelig litteratur, tidsskrifter og materiale til erhvervsbrug på henholdsvis lyd, punktskrift og storskrift fra Danmarks Blindebibliotek, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm., om ministeren kan redegøre for Danmarks Blindebiblioteks procentvise fordeling af udgifter til administration, produktion af skønlitteratur, produktion af tidsskrifter og produktion af erhvervsmaterialer i perioden 2001-2006, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm., om ministeren kan redegøre for mulighederne for, omfanget af og eventuelle begrænsninger i udveksling af materialer på lyd, punktskrift og storskrift, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm., om ministeren kan redegøre for love og andre forskrifter, som regulerer programmer og offentlige hjemmesiders tilgængelighed for blinde og stærkt svagsynede, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm., om ministeren kan redegøre for, hvor mange ledsagerbilletter til blinde og stærkt svagsynede der er ydet refusion for fra ministeriets side i årene 2000-2006, til transport- og energiministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm., om ministeren kan redegøre for, hvordan den økonomiske kompensation for seende ledsagelse på indenrigsfly har udviklet sig, til transport- og energiministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm., om ministeren kan oplyse, om blinde og stærkt svagsynede er omfattet af ordninger i lighed med DSB's handicapservice, uanset hvilken operatør der betjener de forskellige togstrækninger, til transport- og energiministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm., om ministeren kan redegøre for proceduren for anvendelse af assistance under DSB's handicapservice, til transport- og energiministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm., om ministeren kan oplyse, hvilke initiativer ministeren har

-
- igangsat for at sikre færdselssikkerheden for blinde og stærkt svagsynede på togperroner, til transport- og energiministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm., om ministeren kan redegøre for blinde og stærkt svagsynedes muligheder for at anvende den individuelle handicapkørsel, til transport- og energiministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm., om ministeren kan oplyse, om det kommende elektroniske rejsekort bliver tilgængeligt for blinde og stærkt svagsynede, til transport- og energiministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm., om ministeren kan oplyse, hvem der har ansvaret for at sikre, at buslinjer bliver udstyret med auditiv annoncering af stoppesteder, til transport- og energiministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm., om ministeren kan redegøre for og kommentere de modeller for lettelse af befordringen, som blinde og stærkt svagsynede peger på, til transport- og energiministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm., om ministeren kan redegøre for de modeller for løsning af blinde og stærkt svagsynedes befordringsproblemer, som Norge, Sverige og Finland har valgt, til transport- og energiministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm., om ministeren kan redegøre for rabatordningerne for blinde og stærkt svagsynede inden for den regionale kollektive trafik, til transport- og energiministeren, og ministerens svar herpå
- 30 Spm., om ministeren kan oplyse, om der inden for de regionale trafikselskaber findes ordninger i stil med DSB's handicapservice vedrørende hjælp til blinde og stærkt svagsynede ved skift af befordringsmiddel, til transport- og energiministeren, og ministerens svar herpå
- 31 Spm., om ministeren kan oplyse, om der findes regler eller anbefalinger, som sikrer, at nybygninger eller ombygninger af trafikterminaler (rutebilstationer og togstationer m.v.) gøres tilgængelige for blinde og stærkt svagsynede, til transport- og energiministeren, og ministerens svar herpå
- 32 Spm., om ministeren kan oplyse, om der er igangsat eller er planlagt initiativer med det formål at sikre auditivt tilgængelige stoppesteder, til transport- og energiministeren, og ministerens svar herpå
- 33 Spm., om ministeren kan redegøre for, hvordan telebusordninger fungerer i tyndtbefolkede områder, til transport- og energiministeren, og ministerens svar herpå
- 34 Spm., om ministeren kan oplyse antallet af blinde og stærkt svagsynede mellem 18 og 59 år, der er i henholdsvis ordinær beskæftigelse og beskæftigelse i fleksjob m.v., til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 35 Spm., om ministeren kan oplyse antallet af blinde og stærkt svagsynede, der er arbejdsløse og samtidig medlemmer af en a-kasse, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 36 Spm., om ministeren kan oplyse antallet af blinde og stærkt svagsynede, der er på kontanthjælp, og deres fordeling på matchgrupper, til

-
- beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 37 Spm., om ministeren kan oplyse antallet af blinde og stærkt svagsynede mellem 18 og 59 år, der modtager førtidspension, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 38 Spm., om ministeren kan redegøre for, hvilke love og regler der inden for beskæftigelsesministeriets ressort giver mulighed for støtte til befordring til blinde og stærkt svagsynede i beskæftigelse, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 39 Spm., om ministeren kan redegøre for mulighederne for anvendelse af personlig assistance, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 40 Spm., om ministeren kan oplyse, om der kan ydes ekstra personlig assistance ud over 20 timer ugentligt i tilfælde af, at der er behov for megen befordring i arbejdstiden, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 41 Spm., om ministeren kan redegøre for blinde og svagsynedes muligheder for at få kompenserende støtte i form af hjælpemidler og særligt tilrettelagte materialer til efter- og videreuddannelse, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 42 Spm., om ministeren kan redegøre for, hvilke love og regler der inden for Undervisningsministeriets ressort giver mulighed for støtte til befordring til blinde og stærkt svagsynede, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 43 Spm., om ministeren kan redegøre for, hvilke muligheder for støtte i form af hjælpemidler og særligt tilrettelagte materialer der findes til blinde og stærkt svagsynede, der ønsker at deltage i enkeltfagsundervisning el.lign., til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 44 Spm. om ministeren kan redegøre for, hvilke muligheder for støtte der findes i form af hjælpemidler og særligt tilrettelagte materialer til blinde og stærkt svagsynede, der ønsker at deltage i folkeoplysende undervisning, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 45 Spm., om ministeren kan redegøre for, hvilke muligheder for støtte der findes i form af hjælpemidler og produktion af særligt tilrettelagte materialer til blinde og stærkt svagsynede, som ønsker en åben videregående uddannelse, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 46 Spm., om ministeren kan redegøre for, hvem der har ansvaret for udvikling og formidling af viden om pædagogik målrettet mod undervisning af blinde og stærkt svagsynede børn, unge og voksne på alle undervisningsniveauer, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 47 Spm., om ministeren kan redegøre for afgrænsningen mellem lov om kompenserende specialundervisning og servicelovens § 85 om hjælp til udvikling af færdigheder, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 48 Spm., om ministeren kan redegøre for, om der er eller vil blive taget

initiativer på baggrund af rapporten »Overgangen fra folkeskolen til ungdomsuddannelse. Unge 18-25-årige med synshandicap«, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå